

Szegedi Ítéletábra
Bf.III.112/2019/6.

A Szegedi Ítéletábra mint másodfokú bíróság Szegeden, 2019. november 5. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t

A csempészet büntette és más bűncselekmény miatt **vádltt neve** ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2018. október 16. napján kihirdetett **13.B.115/2018/21.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A bíróság a Gyulai Városi Bíróság 14.B.362/2007/26. számú, illetve a Békés Megyei Bíróság 2.Bf.91/2008/6. számú határozatainak vádlott neve vádlott vonatkozásában a perújítással megtámadott csempészet büntette [1978. évi IV. törvény 312. § (1) bekezdés a), (2) bekezdés c) pontja] miatt a bűnösség megállapítására vonatkozó, valamint a halmazati büntetést kiszabó rendelkezéseit helyezi hatályon kívül.

A 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] a vádlott bűnösségének kimondását **mellőzi**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés összegét 2.000.000,- (kettőmillió) forintra **enyhíti**.

A pénzmellékbüntetésnek, illetve annak meg nem fizetett részének szabadságvesztésre történő átváltoztatása esetén 10.000,- (tízezer) forint összeg helyett 1 (egy) napi szabadságvesztést kell számítani.

A bíróság a vádlottat **előzetes mentesítésben** részesíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott terhére megállapított folytatólagosan elkövetett csempészet büntetékének jogszabályi alapja helyesen: 1978. évi IV. törvény 312. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat és (4) bekezdés b) pont 1. fordulat.

A bíróság megállapítja, hogy a vádlott személyazonosító okmányának száma: [okmány száma].
Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Gyulai Törvényszék fenti számú ítéletével megállapította, hogy vádlott neve vádlott terhére bejelentett perújítás alapos. A Gyulai Városi Bíróság 14.B.362/2007/26. számú, illetve a Békés Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.91/2008/6. számú, 2008. április 23. napján jogerőre emelkedett határozatát vádlott neve vádlott vonatkozásában - a bűnösség megállapításával érintett bűncselekményekkel, a kiszabott fő- és mellékbüntetésekkel kapcsolatosan - hatályon kívül helyezte

és vádlott neve vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett csempészet büntetében [1978. évi IV. törvény 312. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont], továbbá 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés 1. fordulat] állapította meg. Ezért a vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője és a vámügyintéző foglalkozástól 2 évi eltiltásra, valamint 5.000.000,- forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni. Megállapította, hogy amennyiben a főbüntetést végre kell hajtani, ennek fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó. A pénzmellékbüntetést szabadságvesztésre történő átváltoztatása esetén 2.000,- forintoként rendelte egy nap szabadságvesztésre átváltoztatni. A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette és akként rendelkezett, hogy a börtönbüntetés végrehajtásának elrendelése esetén a vádlott legkorábban a büntetés 3/4 részének a letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a vádlottat 75.290,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:

- az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében, valamint a bűnösségi körülményekkel kapcsolatban kifejtett indokolás miatt,
- a vádlott felmentése,
- védője, a vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.85/2018/6. számú átiratában és a fellebbezési nyilvános ülésen a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

A főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást és a lényegét illetően megalapozott tényállást állapított meg, melyet azonban kiegészíteni indítványozott a csempészett vámáru értékével - ennek összegét 134.508.086,- forintban jelölte meg - továbbá helyesbíteni indítványozta a II/4. és a II/15. tényállási pontokban, valamint az indokolás körében értelemzavaróan, illetve hibásan rögzített mondatokat.

A fellebbviteli főügyészség véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget téve, megalapozott tényállást állapított meg, melyből helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére és a csempészet büntetnének minősítése is törvényes. Ugyanakkor tévedett a törvényszék, amikor a Gyulai Városi Bíróság 14.B.362/2007/26., illetve a Békés Megyei Bíróság 2.Bf.91/2008/6. számú ítéletét teljes terjedelmében hatályon kívül helyezte és a vádlott bűnösségét 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében is megállapította, mert a perújítással eredményesen támadott rész csak a csempészet büntette miatti jogerős elítélés volt.

Ezen túlmenően a büntetés kiszabása körében kifogásolta, hogy a törvényszék a bűncselekmény tárgyi súlya ellenére a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette, mert ez a büntetési célok elérését véleménye szerint nem biztosítja. Megjegyezte, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása során, az elsőfokú bíróság a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban írtak ellenére a vádlott előzetes mentesítésének lehetőségét nem vizsgálta.

Észrevételezte, hogy a Be. 184. § (2) bekezdés e) pontja és a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában írt rendelkezések ellenére a törvényszék ítélete rendelkező részében nem tüntette fel a vádlott személyazonosító okmányának számát.

Összességében indítványozta az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a Gyulai Városi Bíróság 14.B.362/2007/26. és a Békés Megyei Bíróság 2.Bf.91/2008/6. számú ítéletét a vádlott vonatkozásában a csempészet büntette miatt, valamint a halmazati büntetést kiszabó rendelkezései vonatkozásában hatályon kívül helyezni, a 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében a bűnösség kimondását és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezések mellőzését, a vádlottal szemben közügyektől eltiltás kiszabását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását azzal, hogy a vádlott személyi igazolvány számát az ítélet tábla állapítsa meg.

A vádlott védője fellebbezésének indoklásában és a fellebbezési nyilvános ülésen részletesen kifejtette azon álláspontját, miszerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nem folytatta le teljes körűen, illetve a bizonyítékokat tévesen értékelte, hiszen a vádlott az eljárás során mindvégig következetes vallomást tett, cáfolta az ellene felhozott vádakát, szavahihetőségéhez kétség nem fér. Ezzel szemben viszont a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott részéről ez egy „védekező jellegű” vallomás, ezért azt nem is vette figyelembe a bizonyítékok mérlegelése során, ehelyett egyes bizonyítékokat iratellenesen értékelt, a vádlotti tudattartalomra vonatkozó indokolása csupán nyelvészeti okfejtés volt és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy miután a vádlott semmilyen szláv nyelven nem beszél, a hibásan kitöltött iratokat csakis ő állíthatta ki.

Külön a tanúk vallomásai kapcsán a mérlegelés tévedéseit, irat ellenességét.

Kifogásolta, hogy a fiktívnek kimondott áruszállítási eszközök vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a tanúk által elmondottakat.

Véleménye szerint nem nyert bizonyítást, hogy az árutovábbítási eljárásokról kiállított okiratokat a vádlott készítette, továbbá az sem, hogy tudta volna, hogy az adatok valótlanok.

A megsemmisítésre szánt banánszállítmány kapcsán tévesnek ítélte a ténymegállapításokat, hiszen a megbízás itt nem a vámkezelésre, hanem a megsemmisítésre irányult.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, álláspontja szerint a vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáró módon alátámasztó bizonyíték nem állt rendelkezésre, ezért elsődlegesen a vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését, másodlagosan az ítélet megalapozatlanságára tekintettel bizonyítás lefolytatását, az iratokhoz csatolt magánnyomozói jelentés készítőjének, illetve tanú tanúkénti meghallgatását kérte. A bizonyítási indítvány elutasítása esetén az ítélet hatályon kívül helyezésére is indítványt tett, negyedlegesen a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését és a foglalkozástól eltiltás mellőzését kérte.

A fellebbezések közül az ítélet tábla kizárólag a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést ítélte részben alaposnak.

A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel az ítélet tábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében

foglalt rendelkezések alapján, az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes körűen felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva, perrendszerűen tárgyalta, a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, ugyanakkor ítéleti tényállása részben megalapozatlan volt, mert a tényállást hiányosan állapította meg, illetve a megállapított tényállás ellentétes az ügyiratok tartalmával [Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pont].

A másodfokú bíróság ezt a részbeni megalapozatlanságot a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiküszöbölte és a tényállást az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

Az ítélet 3. oldal utolsó kettő bekezdését a jogi indokolás részének tekintette.

Az ítélet 5. oldal utolsó bekezdésében részletezett vádlotti személyi körülmények nem képezik a tényállás részét, figyelemmel a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjában írtakra, ezért azt az indokolás részének tekintette és kiegészítette azzal, hogy a vádlott életjátszói kapcsolatban él és vállalkozóként havi 400.000-500.000,- forint jövedelemmel rendelkezik.

A történeti tényállás 6. oldal első bekezdését kiegészítette azzal, hogy a vádlott volt az, aki 2005. november 25. napját megelőzően, az eljárás során ismeretlenül maradt személyekkel megállapodott abban, hogy fiktív árutovábbítási eljárásokat fog végezni annak érdekében, hogy az áruk szabad forgalomba kerülhessenek Magyarországon a vám megfizetése nélkül.

Az I. és II/1-48. tényállási pontok kapcsán mellőzi annak megállapítását, hogy minden esetben a vádlott járt el az árutovábbítási eljárások során. Ehelyett megállapítja, hogy az alkalmazottak a vádlott utasításai alapján jártak el.

Ugyanezen tényállási pontok tekintetében mellőzi annak megállapítását, hogy a vádlott milyen összegű vámbevétel csökkenést okozott, tekintettel arra, hogy nem ez alapozza meg a vádlott terhére rótt cselekmény minősítését.

A 29. oldal harmadik bekezdésében a vámbevétel csökkenés mértékére vonatkozó ténymegállapítást mellőzi, ehelyett megállapítja, hogy összesen 134.508.086,- forint értékű vámárura követte el a vádlott a bűncselekményt.

A II/1-3. tényállási pontok esetében helyesen a Kft.1 fizette meg az érintett vámárak után a vám összegét, amelyet viszont kezességi nyilatkozat alapján részére a Kft.2 megtérített. E cselekmények kapcsán az ítélet 38. oldal utolsó bekezdéséből mellőzi a Kft.1-re történő hivatkozást, tekintve, hogy a tényállásba foglalt cselekmények kapcsán a Kft.1 készítette a kezességvállalási tanúsítványokat.

A II/4. tényállási pontban írtakat akként helyesbítette, hogy a vádlott a Kft.3 képviseletében a 361 karton banán tekintetében nem árutovábbítási eljárást, hanem árumegsemmisítési eljárást kezdeményezett, továbbá kiegészítette azzal, hogy az ezen eljárással érintett 361 karton banán szállítmány értékkel nem bírt.

Mellőzi továbbá annak megállapítását, hogy a bemutatott romlott banán nem a vámjogi sorsát illetően már rendezett szállítmányból származott. Az e tényállási pontban írtakat az ítélet tábla a bűnösség köréből mellőzi, tekintve, hogy vámérdek sérelme nem állapítható meg e tényállási pont tekintetében.

A II/5-48. tényállási pontban írtak tekintetében mellőzi annak megállapítását, hogy a vádlott XY tudta és beleegyezése nélkül használta a TC31 kezességvállalási tanúsítványt. Ehelyett ezen esetekben is megállapítja, hogy a vádlott XY engedélyétől eltérően, fiktív árutovábbítási eljárásokat kezdeményezett, nem létező [nemzet neve] címzettek irányába, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság indokolásában is hivatkozott.

A II/15. tényállási pontot akként pontosítja, hogy az áruk [nemzet neve]-i származásúak.

A II/17. tényállási pontban írtakat pedig akként, hogy az értékesítő cég nem magyar, hanem [nemzet neve]-i honosságú, a nadrágok értéke 1.490.613,- forint.

Fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozottá vált, azt a másodfokú bíróság ítélezésének alapjául elfogadta.

- o -

A már említettek szerint tehát az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, a bizonyítékok felsorolása részéről teljes körű volt, osztotta azonban az ítéletábra a bizonyítékok mérlegelése körében a védői kifogások nagy részét az alábbiaknak megfelelően:

Elsődlegesen megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a vádlotti vallomás nyilvánvalóan „védekező jellegű”, hiszen a vádlott az eljárás során mindvégig tagadta bűnösségét. Vallomását tehát - ha „védekező jellegű” is - az egyes cselekmények tekintetében össze kellett volna vetni az egyéb bizonyítékokkal és az összevetés eredményeképp (amely a mérlegelés lényege) kellett volna állást foglalni a törvényszéknek abban, hogy melyik bizonyítékot miért fogadott el.

A vádlott tudattartalma kapcsán (elsőfokú ítélet 31-33. oldal 1. bekezdés) részletezett okfejtést a másodfokú bíróság mellőzte, mert ennek semmilyen relevanciája nincs a tényállás megállapítása kapcsán és téves az a ténybeli következtetése is az elsőfokú bíróságnak, miszerint csak a vádlott készíthette a vámkezelési okmányokat, mert ő szláv nyelvet nem ismer, míg az iratokon komoly elírások voltak.

Ezzel szemben ugyanis a tanúk vallomásából megállapítható, hogy az alkalmazottak is töltöttek ki ilyen okmányokat CMR és számla alapján, a vádlott által aláírt meghatalmazásra tekintettel. A tanú2 vallomását iratellenesen értékelte az elsőfokú bíróság, a vallomás teljes terjedelméből ugyanis az állapítható meg, hogy vámokmányokat a tanú2 is több alkalommal kiállított.

Iratellenesen állapította meg továbbá a törvényszék azt, hogy a 361 karton banán (II/4. tényállási pont) nem volt romlott, a tanú 3 vallomásában ugyanis egyértelműen nyilatkozott e tekintetben, tanú4 vallomásában pedig elmondta, ő kérte meg a vádlottat, hogy indítson megsemmisítési eljárást, mert a romlott banánt megsemmisíteni hozták Magyarországra.

Az elsőfokú bíróságnak XY vallomása körében tanú1 vallomásának azon részét is mérlegelési körébe kellett volna vonnia, miszerint a TC31-es okmányokat a hozzátartozó PIN kóddal együtt XY tanú vitte be az irodába annak érdekében, hogy a kezességvállalási okmányokat a vámhivatal felé ki tudják tölteni, így tehát nyilvánvalóan tudtával kerültek a TC31-es okmányok felhasználásra.

Ebből adódóan az indokolás 36. oldal alulról második bekezdése ellentétes a megállapított tényállással, ezért helyesbítette a tényállásban a másodfokú bíróság, hogy nem XY tudta és beleegyezése nélkül, hanem engedélyétől eltérően, fiktív árutovábbítási eljárásokat kezdeményezett

a vádlott.

Az indokolás 36. oldal ötödik bekezdésében írtakat az ítélet tábla pedig akként helyesbítette, hogy a Kassa Megyei Ügyészség és a Michalovcei Vámhivatal tájékoztatása szerint a vámkezelés nem történt meg, mert ez nyilvánvaló elírás folytán hiányosan került rögzítésre.

A 37. oldal első bekezdésében az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette, hogy a megtérülés mértékét a Fővárosi Törvényszék B.1071/2011/58. szám alatti tájékoztatása alapján állapította meg, ugyanis ez az irat ugyanis épp azt tanúsítja, hogy a megtérülés mértéke a vám tekintetében nem állapítható meg. Ennek a tényállás szempontjából ugyan nincs relevanciája, de ezt a tényt az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében értékelte, ezért szorult helyesbítésre.

Mindezekkel együtt azonban az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott az árutovábbítás intézményét kihasználva, kikerülte a vámkezelés befejezését. Az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy az I. és II. tényállási pontban foglalt cselekmények mindegyikénél a vádlott, illetve a vádlott ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság fiktív árutovábbítási eljárásokat kezdeményezett. Az I. tényállási pontnál személyesen a vádlott utasítására történt meg Magyarország területén az áru átrakodása és ismeretlen helyre történő átszállítása. Ugyanez állapítható meg a II/1-3. tényállási pontok esetében is.

A II. tényállási pontban foglalt cselekményeknél megállapítható az is (a vádlott bírósági vallomása alapján), hogy az érintett három ukrán gazdasági társaság képviselőjével a vádlott került kapcsolatba és kötött a Kft4 nevében az árutovábbítási eljárások lefolytatására megállapodást.

Ezen cégek közül a rendelkezésre álló okiratokból megállapíthatóan az cég neve5 (II/6-10.) és a cég neve6 (II/5., 11-48.) nevű gazdasági társaságok ténylegesen nem is léteztek, míg a cég neve7 nevű cég (II/1-3.) az értékesítő horvát céggel a valóságban nem állt semmilyen üzleti kapcsolatban.

Az is megállapítható valamennyi vád tárgyává tett cselekmény kapcsán, hogy az érintett áruk az egyes rendeltetési vámhivataloknál az Európai Unió területét nem hagyták el, illetve a II/6-10. és II/5., 11-48. tényállási pontok esetében nem az árutovábbítási okmányokon szereplő fuvareszközök szállították az árut.

Mindezekből egyértelműen következik, hogy fiktív árutovábbítási eljárásokra került sor, de kérdésként merül fel, hogy a vádlott tudattartalma mindezekre kiterjedt-e.

Az I. és II/1-3. tényállási pontoknál mindez nem is kétséges, a vádlott személyes eljárása okán.

A II. tényállási pontok esetében pedig a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott tudta, hogy az [nemzet neve] cégek állítólagos képviselőivel valójában fiktív keretmegállapodásokat köt, hiszen ezekben az esetekben a vádlott a számára ismeretlen, külföldi állampolgárságú személyektől nem is kérte olyan okiratok bemutatását, amelyek igazolták volna a cégek, illetőleg a képviselőlet valóságát, holott a vádlott a megkötött megállapodások révén több mint 66.000.000,- forint értékben vállalt kezességet a Kft4 ügyvezetőjeként az érintett áruk kapcsán.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti körülményekre tekintettel, az ésszerű gazdálkodás követelménye mellett a vádlott nem vállalt volna ilyen anyagi felelősséget. Jelen esetben mégis ezt azért tette, mert tisztában volt a keretmegállapodások fiktív jellegével, ugyanakkor abban bízott, hogy hamis árutovábbítási okmányokkal majd igazolni tudja az áruk unióból történő kiléptetését (amelyek a vámhivatali közlések szerint a valóságban nem történtek meg).

Nem osztotta tehát az ítéletábra a védelem által az elsőfokú ítélet megalapozatlansága körében kifejtetteket, hiszen a védő által hivatkozottak a bizonyítékok eltérő mérlegelését célozták. Kétségtelen, hogy kívánni valót hagy maga után az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége, melyet a fentiek szerint a másodfokú bíróság is észlelt és korrigált, az azonban a rendelkezésre álló iratok adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott a vámárúkat az ellenőrzés alól elvonta annak érdekében, hogy azokat vám megfizetése nélkül szállítsa be az országba. A fiktív vámkezelési megbízásokat a vádlott készítette az eljárás során ismeretlenül maradt személyekkel, alkalmazottai pedig ezek alapján végezték az árutovábbítási eljárás során munkájukat.

A Be. 167. § (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összeségükben, szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, éppen ezért a vádlott felmentését, illetve az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A vádlott védője új bizonyítékokra történő hivatkozással indítványozta a Kft6. magánnyomozójának és tanú tanúkénti kihallgatását, annak érdekében, hogy az események más megvilágításba kerüljenek, a tényállás hiányosságaira fény derüljön, nyilvánvalóan XY magatartásának eltérő értékelése érdekében, a vádlott javára.

A Be. 594. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében és akkor van helye, ha fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott cselekvősege tekintetében megalapozott volt, a tényállás csak kisebb korrekcióra szorult, melyet a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint kiküszöbölt.

XC tanú vallomása kétség kívül, csak csekély részben volt értékelhető a vádlotti cselekvőség kapcsán, azonban a kihallgatni kért tanúk e körben releváns ismeretekkel nem rendelkeznek, a Kft4 tulajdonosának magatartása pedig nem képezte vád tárgyát.

Ezért az ítéletábra álláspontja szerint bizonyítás felvételének a másodfokú eljárásban nem volt helye, így a védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította.

- o -

A megállapított tényállásból helyesen vont le az elsőfokú bíróság következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére és nem tévedett, amikor a cselekmények elkövetésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvény 2. §-a alapján vizsgálta, hogy a cselekmény elkövetése, vagy elbírálása idején hatályos büntetőtörvény tartalmaz-e kedvezőbb rendelkezéseket a vádlottra nézve. Ezzel összefüggésben helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályos büntetőtörvény nem tesz lehetővé kedvezőbb elbírálást.

A törvényszék megfelelően minősítette vádlott neve vádlott vámerdeket sértő bűncselekményét azzal, hogy a bűncselekmény megnevezése során, nem a Kúria BKv 61. számú véleménye 3/a) pontjának megfelelően járt el, amely szerint a bűncselekmény azonos büntetési tétellel fenyegetett

alakzataira a fordulat megjelölésével kell utalni. Erre figyelemmel az ítéletábra a csempészet bűncselekmény jogszabályi alapját pontosította.

A törvényszék csempészetrel kapcsolatos jogi indokolása viszont több ponton kiegészítésre szorul.

A folytatólagosság körében az elsőfokú bíróság elmulasztott hivatkozni az 1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdésére és elmulasztotta indokát adni annak, hogy miért minősítette folytatólagosan elkövetettnek a cselekményt. Tekintve viszont, hogy rövid időközönként 48 esetben, így nyilvánvalóan egységes elhatározással történt a bűncselekmény elkövetése, a csempészet folytatólagosan elkövetettnek minősül.

Az üzletszerűség körében is ki kell egészíteni a törvényszék jogi indokolását, hiszen az 1978. évi IV. törvény 137. § 9. pontja alapján üzletszerűen elkövetettnek minősül a vádlott által megvalósított bűncselekmény, mert következetes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy rendszeres haszonszerzésre törekszik az is, aki cselekményeit más személy hasznára, vagyoni gyarapodása érdekében követi el (BH 2008.174.).

Jelen esetben a vádlott terhére megállapított vámérdeket sértő bűncselekmény jellegét tekintve nem kétséges a rendszeres haszonszerzési célzat, hiszen a vám megfizetésének elkerülése révén, a vádlott jogellenes anyagi hasznot biztosított az eljárás során ismeretlenül maradt személyek részére.

Ugyancsak elmulasztott hivatkozni az elsőfokú bíróság a Vámkódex 195. cikkére, melynek értelmében a kezes az, aki írásban kötelezettséget vállal arra, hogy az adóssal egyetemleges felelőssége alapján megfizeti az esetlegesen fennálló vámtartozás biztosított összegét. Ha a külső árutovábbítási eljárást nem zárták le, a vámhatóság értesíti a kezességvállalót arról, hogy köteles a tartozást - amiért felelős - megfizetni. A vámkódex értelmében adós az, aki az árut elvonta a vámfelügyelet alól, bármely szermély, aki részt vett az elvonásban, arról tudomása volt, vagy tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy az árut elvonják a vámfelügyelet alól, adott esetben az áru átmeneti megőrzéséről vagy az adott vámeljárás alkalmazásából származó kötelezettségek teljesítésére köteles személy (főkötelezett, kezes).

Összességében így helyes a költségvetési csalással szemben a vádlott terhére a csempészet megállapítása, azonban a bűncselekmény elkövetésének idejében hatályban volt 1978. évi IV. törvény 312. §-a szerint nem a vámbevétel csökkenésének mértéke, hanem az elvont vámaru értéke a minősítés alapja. Jelen esetben ez összesen közel 135.000.000,- forint, amely az 1978. évi IV. törvény 138/A. § d) pontja szerint különösen nagy érték (50.000.000,- forinttól 500.000.000,- millió forint).

- o -

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a vádlott terhére bejelentett perújítás alapos. A perújítási eljárásban a törvényszék a csempészet büntetnének törvényi egységébe tartozó és addig el nem bírált részselekményeit bírálta el a II. tényállási pontban írtak szerint, arra figyelemmel, hogy az ezen cselekményekben való bűnösség megállapítása a már korábban jogerősen elbíralt részselekmény (tényállás I/1. pontja) miatt kiszabott büntetés lényeges súlyosítását eredményezheti.

Ugyanakkor tévedett a törvényszék, amikor a 2 rb. közokirat-hamisítás büntette tekintetében is hatályon kívül helyezte a Gyulai Városi Bíróság 14.B.362/2007/26. számú ítéletét és a vádlott

bűnösségét ismét megállapította 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében. A perújítással támadott jogerős rendelkezés ugyanis csak a csempészet büntette miatti elítélés volt. Ezért az ítélet tábla a Gyulai Városi Bíróság, illetve a Békés Megyei Bíróság fentebb hivatkozott számú ítéletét a vádlott vonatkozásában csak a csempészet büntette miatt, valamint a halmazati büntetést kiszabó rendelkezései vonatkozásában helyezte hatályon kívül és így a 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében a vádlott bűnösségének ismételt kimondását mellőzte.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen vette számba, azt az ítélet tábla csupán annyiban helyesbítette, hogy a bűncselekmény elkövetési értékének több mint felének megtérülése helyett azt értékelte enyhítő körülményként, hogy a vádlott a bűncselekmény káros következményeit a II/1., 2., 3. tényállási pont tekintetében megtérítette, továbbá, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala óta további 1 év eltelt, így összesen 13 év a cselekmények elkövetése óta bekövetkezett időmúlás.

Az így helyesbített bűnösségi körülményekre is tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte, hogy a speciális és generális prevenció elveinek érvényesülése érdekében szükséges és indokolt a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása. A tartam meghatározása során azonban tévesen hivatkozott a büntetés középértékére, mert az elkövetéskor hatályban volt büntető törvénykönyv erről rendelkezést nem tartalmazott.

A halmazati büntetés kiszabása körében az ítélet tábla mellőzi a 1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdésére történő hivatkozást, hiszen azért szabott ki a törvényszék a vádlottal szemben halmazati büntetés, mert összességében három bűncselekményben történt meg bűnösségének megállapítása.

A jogszabályi hivatkozások körében elmulasztott hivatkozni az elsőfokú bíróság a börtön fokozat tekintetében az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontjára, míg a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés ugyanezen törvény 47. § (1) és (2) bekezdésén alapult.

Az 1978. évi IV. törvény 89. § (1) és (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy az 1 évet meg nem haladó, illetve különös méltánylás esetén a 2 évi tartamban kiszabott szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető. Az elsőfokú bíróság ilyen különös méltánylást érdemlő körülményre nem hivatkozott, a másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az igen jelentős időmúlás - a vádlott büntetlen előélete és rendezett személyi körülményei tükrében - különös méltánylást érdemlő körülmény, amelyre tekintettel alaposan feltehető, hogy a büntetési célok a büntetés végrehajtása nélkül is elérhetőek a vádlott esetében. A próbaidő tartamát a bűncselekmény tárgyi súlyához képest az ítélet tábla arányosnak ítélte.

E körben mellőzte a másodfokú bíróság az arra történő hivatkozást, miszerint az elsőfokú bíróság nem találta lehetségesnek a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását, annak ugyanis egyébként törvényben foglalt akadálya nincs.

Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a bűncselekmény elkövetésének körülményeire tekintettel indokolt a vádlottal szemben foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazása. Ennek tartama arányos, ezért a másodfokú bíróság sem ennek mellőzését, sem enyhítését nem tartotta indokoltnak.

A pénzmellékbüntetés kiszabására is törvényesen került sor, jogszabályi alapja azonban helyesen az 1978. évi IV. törvény 64. § (1) bekezdés a) pontja és 65. § (1) és (2) bekezdése. A pénzmellékbüntetés mértéke azonban eltúlzott, figyelemmel arra, hogy az eljárás során arra vonatkozó adat nem merült fel, hogy a vádlott részesült volna a bűncselekmények hasznából, ezért a

pénzmellékbüntetés mértékét az ítélet tábla 2.000.000,- forintra enyhítette és akként rendelkezett, hogy azt meg nem fizetése esetén 10.000,- forintonként kell egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Vizsgálta az ítélet tábla a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban írtak alapján a vádlott előzetes mentesítésének lehetőségét és arra az álláspontra helyezkedett, hogy arra a vádlott érdemes a cselekmény elkövetése óta tanúsított magatartására és büntetlen előéletére, valamint az eltelt jelentős időtartamra tekintettel, ezért őt az 1978. évi IV. törvény 101. § b) pontjában írtak szerint előzetes mentesítésben részesítette.

A fent kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a kiszabott büntetés súlyosítása, a vádlott felmentése, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében bejelentett fellebbezéseket nem, azonban a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést részben alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból is felülbírálván azt, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § alapján helybenhagyta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b), illetve a Be. 184. § (2) bekezdés e) pontjában írtak ellenére elmulasztotta a vádlott személyazonosító okmányának számát rögzíteni, ezért azt pótolta.

Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt rendelkezései alapján fellebbezésnek helye nincs.

, 2019. november 5.

dr. Joó Attila s. k.. Katona Dorottya s. k.. Kiss Dániel s. k.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró

Ez az ítélet és a Gyulai Törvényszék 13.B.115/2018/21. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

A jogerőre emelkedés időpontja: 2019. november 5.

Szeged, 2019. november 5.

dr. Joó Attila s. k.
a tanács elnöke